

Lühiülevaade

Aruka Virtsu strateegia

2021-2030

Virtsu

...alevik asub Eesti läänerannikul Virtsu poolsaarel, mis algselt oli saar, kuid muutus 19. sajandil maaparanduse ja teetammi ehitamise tagajärjel poolsaareks. Kohalik Lääneranna valla keskus Lihula asub Virtsust 25 km kaugusel. Risti-Virtsu-Kuressaare maantee läbib Virtsu aleviku ühte serva ja viib sadamasse, kust lisaks mandri ja Muhu saare vahelisele praamiliiklusele toimub ka kruusa, turba ja hakkpuidu laevatamine.

Virtsus elab tänapäeval umbes 500 inimest, kes elavad nii Virtsu tihe- ja hajaasustuse aladel. 50% elanikkonnast on eakad inimesed ja nende osakaal tasapisi kasvab. Virtsus on veel palju nõukogude ajast pärit mahajäetud tööstushooneid (vana kalatööstus, aiand, jms.), kõrvuti vaatamisväärsustega nagu mitmed vana Virtsu mõisa (märgitud kirjasõnas juba 1459) hooned, tuletorn ja mereäärse väikse keskaegse linnuse varemed.

Virtsu väljakutsed ja väärtused

Väljakutsed ja ohud	Väärtused, tugevused ja võimalused
<ul style="list-style-type: none"> * Asukoht poolsaarel :(* Eakas ja vananev elanikkond * Vähe töökohti, uusi pole * Ettevõtluse võimalusi vähe * Vabade elamispindade puudus * Valla äärealade seisundi paranemine * Kehv väljännägemine - mitu halvas seisukorras mahajäetud hoonet * Inimeste vahelise koostöö harjumuse puudumine * Virtsu vähetuntud (välja arvatud sadam) * Noorte lahkuvad * Kogukonna aktiivi väismise oht * Ääremaastumise jätkumise * Uute investeeringute puudumine 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Asukoht poolsaarel :) ✓ Avatud kogukond ja aktiivse arengu ühiskond ✓ Tuuleenergia rahastus kohalike projektide jaoks ✓ Stabiilsed töökohad tänu sadamale ✓ Hea kohalik põhikool ja lasteaed ✓ Stabiilne energiavarustus, head teed ja kiire internetiühendus ✓ Ehitamiseks vabade/müügis kinnistute olemasolu ✓ Illus ja mitmekesine mereäärne loodus ✓ Kestnud kultuuritraditsioonid ✓ Kaubasadama olemasolu ✓ Võimalikud uued töökohad 2021-22 avatavas ettevõtluskeskuses ✓ Vabad ruumid koolimajas koolituskeskuse rajamiseks ✓ Taastatud ajaloolised objektid ja elurikas loodus võivad muutuda turismimagnetiks ✓ Vana kalatööstuse piirkonna potentsiaalne taaselustamine ✓ Võimalik koostöö tuulepargi operaatoriga taastuvenergia rakenduskeskuse loomiseks ✓ Päikeseenergia ja vesiniku tootmine ja kohalik kasutamine

Aruka küla strateegia põhilised eesmärgid

Strateegiline peaesmärk „kestlik elu Virtsus” ja seda toetavad kuus alameesmärki ning nende täitmiseks vajalikud tegevused on esitatud alltoodud joonisel.

Mis tähendab meile „arukas”?

Virtsu ütleme, et arukas küla on tegutsemine oma aruga!

Kogukonna osalemine strateegia väljatöötamises

Virtsu Arenguselts on korraldanud mitmeid avalikke kokkusaamisi kohaliku elu erinevatel teemadel, et selgitada välja Virtsu kogukonna väärtushinnanguid ja mõista elanike vajadusi. Nende põhjal on ka varem loodud arengukavasid ja visioone ning neid ka täiendatud. Uue aruka küla strateegia väljatöötamist alustati samuti kohalike elanike teavitamise protsessiga ja pakuti kõigile võimalust osaleda Virtsu visiooni, eesmärkide, SWOT-analüüsi ja tegevuste väljatöötamisel. Suur osa kohalikke inimesi on nendel kohtumistel ka oma arvamust avaldanud või strateegia koostajatega oma mõtteid jaganud.

Kooskõla teiste strateegiatega

Virtsu aruka küla strateegia on hästi kooskõlas kõigi kohaliku omavalitsuse tasandi ja ka kõrgema piirkondliku (Pärnumaa 2035+ ja Leader), Eesti riiklikule ja Euroopa tasandi strateegiatega. Mõned neist on siin esile tõstetud:

- ✓ Aruka Virtsu arengustrateegias mängivad olulist rolli roheline eluviis, elukestev õpe ja säästev majandus. Kogukonna teadlikkuse tõstmine muu hulgas reostuse ja jäätmekäitluse

osas, taastuenergia kasutamise osakaalu suurendamine ning parema elukeskkonna loomine looduskeskkonda säilitades. Need on vaid mõned näited Virtsu pühendumisest Euroopa rohelisele kokkuleppele kestlikuma ja parema tuleviku nimel.

- ✓ Teadmiste ja innovatsiooni edendamise osas on meie eesmärk säilitada koostöös teiste haridusasutustega kvaliteetne kohalik haridus; uued investeeringud maapiirkondade elujõulisusse on seotud kavandatava ettevõtluskeskuse loomisega; julgustame kohaliku koostööl põhinevat ettevõtlust ja ühisrahastust, seades ettevõtete eesmärgid kogukonna ühise õitsengu suunas. Nii järgib Virtsu Cork 2.0 deklaratsiooni juhiseid.
- ✓ Võib öelda, et Virtsu aruka küla strateegia on tugevalt põimunud piirkondlike Leader-tegevusgruppide arengukavadega. Kavandatavad tegevused Virtsus aitavad Leaderi esmatähtsaid maaelu arendavaid tegevusi ellu viia kohaliku kogukonna tasandil.

Mis tegevused aruka küla poole liikumisel on praegu käsil?

Käesoleval ajal on Virtsu kogukonna jaoks suurim ja mõjusaim ettevõtmine uue ettevõtluskeskuse käivitamine. See peaks võtma vastu oma esimese klienti ja meie valla ühe suurema tööandja K.MET-i juba 2022. a. See keskus võib olla ka potentsiaalne koht uuele taastuenergeetika rakendus-koolituskeskusele, mis võiks saada teoks Virtsu ümbruses tegutsevate tuuleenergiaettevõtete toel. Tulevikus võiks Virtsu olla ka rohelise vesiniku tootmise ja -hoidla asukohaks ning tarnijaks praamidele. Kõik need uued ettevõtlusvõimalused on suunatud uute töökohtade loomisele ning noorte ja aktiivsete inimeste hoidmisele ja hõivamisele Virtsus. Aktiivsed ja koostöövalmid inimesed ongi kestliku elu aluseks Virtsus.

Millised olulisemad aruka küla tegevused on Virtsus plaanis?

Järgmine Virtsu aruka küla strateegia alusel kavandatav ja elluviimist vajav suur muutus, mis on ehk Virtsu inimeste koostöömeelsusele ka suurimaks väljakutseks, on elanikele kuuluva ühistulise ettevõtluse ja ühisrahastu loomine, mis tooks Virtsu elanikele pikas perspektiivis lisatulu ja suurendaks kogukonna iseseisvust ja kestlikkust ning aitaks ka kõigi ühiste jõupingutuste edu mõista ja tunnetada. Ühtlasi looks see aluse ka väärikat vananemist toetavale kogukondlikule võrgustikule.

Selle keerulise ülesande planeerimisel ja rakendamisel soovime kasutada ka Euroopa Smart Rural 21 projekti ekspertide teadmisi ja tuge ning teiste arukate külade kogemusi.

